

Projekt

z dnia 20 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KALISKA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025 – 2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1673),

**Rada Gminy Kaliska
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025 - 2030 w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXVI/225/2020 Rady Gminy Kaliska z dnia 30 września 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kaliska.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Kaliska

Zbigniew Szarafin

Załącznik nr 1 do uchwały nr

Rady Gminy w Kaliska

z dnia2025 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025 – 2030

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
Rozdział I	7
1. Podstawowe kryteria i definicje przemocy	7
1.1. Określenie problemu przemocy domowej	10
1.2. Cykle i fazy przemocy domowej	13
2. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy	15
3. Podstawy prawne realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i Grupy Diagnostyczno Pomocowej	17
4. Realizacja obowiązku dotyczącego organizowania przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Kaliska	21
Rozdział II	25
1. Charakterystyka i diagnoza dotycząca występowania przemocy domowej	25
1.1. Charakterystyka Gminy Kaliska i jego mieszkańców	34
1.2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	35
1.3. Charakterystyka osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową na terenie Gminy Kaliska oraz relacje rodzinne a ich wpływ na występowanie przemocy	37
2. Analiza zjawiska przemocy domowej w świetle źródeł zastanych w Gminie Kaliska	38
Rozdział III	42
1. Cele, obszar i założenia Programu	42
3. Analiza SWOT	45
3. Adresaci i realizatorzy Programu	47
4. Koordynowanie celów i zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Kaliska na lata 2025-2030	48
5. Źródła finansowania Programu	49
6. Monitorowanie i ewaluacja Programu	49
7. Zakończenie	50
8. Spis tabel i wykresów	50

WSTĘP

Przemoc domowa to poważny problem, który dotyka zarówno kobiety, mężczyzn, jak i dzieci. Może przybierać różne formy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną czy nawet zaniedbanie. Osoby, które doświadczają przemocy, często czują się osamotnione i bezsilne, ale warto wiedzieć, że nie są same i mogą otrzymać wsparcie. W sytuacji zagrożenia przemocą, pierwszym odruchem człowieka jest poszukiwanie pomocy, oparcia i schronienia w domu rodzinnym i rodzinie. Przemoc domowa to poważny problem społeczny, który wymaga zarówno uwrażliwienia, jak i edukacji społeczeństwa. Uświadamianie społeczeństwa na ten temat jest kluczowe, aby przełamać tabu i zachęcić do reagowania na przemoc. Jednakże w sytuacji, w której to właśnie rodzina stanowi zagrożenie, osoby znajdujące się w niebezpieczeństwie powinny szukać, i oczywiście znajdować, pomoc poza rodziną, w instytucjach państwowych. Dlatego tak ważne jest rozpowszechnianie informacji o różnych instytucjach oraz organizacjach, w których ofiary przemocy domowej, mogą poszukiwać pomocy. Należy przede wszystkim uświadomić społeczeństwu, iż stosowanie wobec drugiej osoby przemocy nawet, jeśli ma to miejsce „w czterech ścianach rodzinnego domu” jest przestępstwem obwarowanym sankcją karną.

Jednym z zadań państwa, wynikającym z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z wewnątrz i zewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób bliskich. Dlatego na samorządy gminne nałożono obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. W związku z powyższym Zespół Interdyscyplinarny znajdujący się na terenie Gminy Kaliska ma obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska - na mocy uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Powyższy program został opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej na podstawie przyjętego Uchwałą Nr XXVI/225/2020 Rady Gminy Kaliska z dnia 30 września 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030. Zmiana obowiązujących przepisów prawa spowodowała obowiązek uchwalenia nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który obowiązywać będzie od 2025 roku.

W Programie określono problem przemocy domowej w rodzinie, zadania podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania, diagnozę zjawiska przemocy, zasoby instytucjonalne i realizatorów Programu. Zakłada także podniesienie poziomu kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu poprawy jakości i dostępności świadczenia usług. Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej oraz zmniejszenie tego zjawiska na terenie Gminy Kaliska. Dokładnie sprecyzowano cele i założenia Programu, opracowano działania, który określa zadania, które należy podjąć w procesie profilaktyki lub interwencji w przypadku już zaistniałej przemocy oraz oddziaływać na sprawców przemocy. Każde z tych działań zostało przypisane konkretnym instytucjom i organizacjom odpowiedzialnym za jego realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań. Wskazano również źródła finansowania działań wynikających z Programu w kolejnych latach realizacji oraz zasady sprawozdawczości.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU :

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Art. 9b ust. 2 pkt 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Kolejne obowiązki przypisane Gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy Kaliska. Istotnym elementem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025 -

2030 jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

Słowniczek pojęć stosowanych w Programie:

1) przemoc domowa - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (stosownie do art. 2 ust 1 pkt 1 uppd);

2) osoba doznająca przemocy domowej - należy przez to rozumieć małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, małoletniego, wobec którego jest stosowana przemoc domowa. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec wyżej wymienionych osób (stosownie do art. 2 ust 1 pkt 2 i ust 2 uppd);

3) osoba stosująca przemoc domową - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób określonych w art. 2 ust 1 pkt 2 uppd;

4) świadek przemocy domowej - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;

5) oddziaływania korekcyjno-edukacyjne - programy realizowane zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, a także Pomorski Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową;

6) oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne - programy realizowane zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy;

7) procedura Niebieskiej Karty - ogół działań realizowanych względem osób uwięzanych w przemoc domową, a unormowanych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieskiej Karty;

8) lokalny system przeciwdziałania przemocy - wszystkie podmioty, instytucje, organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w Kaliskach;

9) grupy szczególnie wrażliwe - grupy najczęściej doświadczające dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, orientację seksualną, wyznanie, pochodzenie etniczne, stopień sprawności.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025-2030.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2011 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela,
- uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliskach.

Rozdział I

1. PODSTAWOWE KRYTERIA I DEFINICJE PRZEMOCY

Pojęcie przemocy domowej zastąpiło dotychczas stosowane pojęcie przemocy w rodzinie poprzez uchwalenie i wejście w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Zmiany wprowadzone tą ustawą były gruntowne i dotyczyły wielu wcześniejszych zapisów, co spowodowało konieczność nowego spojrzenia na zjawisko przemocy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez pojęcie przemocy domowej rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.*

Natomiast w myśl art. 2 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i ich małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego, wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.

Ustawowej definicji doczekało się także pojęcie „osoby stosującej przemoc domową” wcześniej nazywaną „sprawcą”. Zmienił się (rozszerzył) również krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejsza zmiana z punktu widzenia bezpieczeństwa małoletnich to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Z kolei art. 2 ust. 1 pkt 3 definiuje pojęcie „osoba stosująca przemoc domową” – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2 (wyżej);

Kolejno art. 2 ust. 1 pkt 4 określa pojęcie „świadka przemocy domowej” – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Ponadto, zachowania przemocowe mogą wypełniać znamiona różnych typów czynów zabronionych penalizowanych przez przepisy Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu, które jest ścigane z urzędu.

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi, że:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

1.1. OKREŚLENIE PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa to poważny problem społeczny, który dotyczy osoby w różnym wieku, płci, czy statusie społecznym. Obejmuje wszelkie działania, które mają na celu fizyczne, psychiczne, seksualne, ekonomiczne lub emocjonalne krzywdzenie członków rodziny. Przemoc domowa jest przestępstwem zgodnie z Kodeksem Karnym. Ofiary mają prawo do ochrony i wsparcia, a sprawcy mogą zostać objęci sankcjami, takimi jak ograniczenie wolności czy zakaz zbliżania się.

Cechą charakterystyczną przemocy domowej jest zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Najczęściej rozpoznaje się przemoc na podstawie czterech podstawowych kryteriów: **Intencjonalność** – przemoc jest zamierzonym działaniem jednej osoby wobec drugiej i ma na celu kontrolowanie i zmuszenie tej osoby do podporządkowania się.

Dysproporcja sił – w przemocy występuje nierównowaga sił, w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, osoba doznająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza. Nierównowaga sił może być związana z wieloma aspektami, np. fizycznymi, osobowościowymi, ekonomicznymi, dotyczącymi wykształcenia, itp.

Naruszanie godności i praw – osoba stosująca przemoc wykorzystując przewagę siły, narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku. Powodowanie cierpienia i szkód psychicznych i fizycznych – przemoc powoduje cierpienie i ból zarówno fizyczny jak i psychiczny, osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody.

RODZAJE I FORMY PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

1. Fizyczną – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.

2. Psychiczną – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby

psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).

3. Seksualną – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.

4. Ekonomiczną – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

5. Zaniedbanie – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym.

PRZYCZYNY PRZEMOCY DOMOWEJ

Zjawisko przemocy ma swoje korzenie w różnych czynnikach, takich jak:

- **Spoleczne i kulturowe normy** – w niektórych środowiskach przemoc jest tolerowana lub postrzegana jako forma dyscypliny.

- **Uzależnienia** – alkoholizm, narkomania czy uzależnienie od hazardu często prowadzą do eskalacji przemocy.
- **Problemy psychologiczne** – agresorzy mogą cierpieć na zaburzenia osobowości, depresję czy niekontrolowane wybuchy gniewu.
- **Doświadczenia z dzieciństwa** – osoby, które same doświadczyły przemocy domowej, mogą powielać takie wzorce zachowań w dorosłym życiu.

SKUTKI PRZEMOCY

Przemoc domowej pozostawia głębokie ślady na ofiarach, obejmując:

1. **Problemy zdrowotne** – urazy fizyczne, przewlekły stres, choroby psychosomatyczne.
2. **Problemy psychiczne** – depresja, lęki, zespół stresu pourazowego (PTSD).
3. **Problemy społeczne** – izolacja, trudności w nawiązywaniu relacji interpersonalnych, brak zaufania do innych.
4. **Problemy prawne i ekonomiczne** – konieczność szukania wsparcia prawnego, utrata stabilności finansowej.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Walka z przemocą domową wymaga współpracy wielu instytucji oraz zaangażowania społeczeństwa. Kluczowe działania obejmują:

- **Edukację społeczną** – podnoszenie świadomości na temat przemocy i jej skutków poprzez kampanie społeczne.
- **Wsparcie dla ofiar** – tworzenie schronisk, linii wsparcia i punktów konsultacyjnych.
- **Interwencję prawną** – wprowadzenie surowych kar dla sprawców przemocy oraz ułatwienie dostępu do ochrony prawnej dla ofiar.
- **Terapie i programy korekcyjne** – pomoc psychologiczna dla ofiar i sprawców, aby przerwać cykl przemocy.

Przemoc domowa jest problemem, który wymaga zdecydowanych działań na wielu płaszczyznach. Ważne jest, aby społeczeństwo nie pozostawało obojętne na cierpienie ofiar i aktywnie wspierało inicjatywy mające na celu zwalczanie tego zjawiska. Tylko poprzez współpracę możemy stworzyć środowisko, w którym każdy będzie czuł się bezpieczny.

1.2. CYKLE I FAZY PRZEMOCY DOMOWEJ

Wszystkie wymienione powyżej rodzaje i formy przemocy występują bardzo często w środowisku domowym/rodzinnym. Przemoc domowa nie ma charakteru jednorazowego incydentu - wyróżnia się trzy następujące po sobie fazy powtarzającego się cyklu, a w miarę upływu czasu przemoc w każdej kolejnej fazie jest coraz bardziej brutalna. Z punktu widzenia osoby udzielającej pomocy, fazą najbardziej niebezpieczną dla kobiet jest faza miesiąca miodowego, która pozwala zapomnieć o przeżytym koszmarze i uwierzyć, że nastąpią stałe zmiany w zachowaniu osoby stosującej przemoc. To w tej fazie osoby doznające przemocy wycofują się najczęściej z kontaktu z osobami wspierającymi, a także wycofują zeznania.

Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy domowej w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia.

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

- faza narastania napięcia
- faza ostrej przemocy
- faza miodowego miesiąca.

Faza narastania napięcia: tę pierwszą fazę cyklu przemocy charakteryzuje pojawienie się co raz więcej sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na partnerce: może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może więcej pić alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Faza ostrej przemocy: w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust. Zachowanie jego staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szal. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożenie bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej. Złość, frustracja narastają co raz bardziej. Zwykle wtedy podejmuje czyny obronne, polegające na wzywaniu policji, poszukiwaniu pomocy, podejmowaniu decyzji o opuszczeniu domu. Po zakończeniu wybuchu przemocy partner/ka często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona. Skutki użytej przemocy mogą być różne, te

fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

Faza miodowego miesiąca: w momencie, kiedy napastnik wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że TO JUŻ NIGDY SIĘ NIE POWTÓRZY, że nie wie zupełnie co się z nim stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania. W tej fazie napastnik okazuje skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dbą o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne, itp. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. Dzięki takiemu zachowaniu osoby doznające przemocy zaczynają wierzyć, że jednak jej ukochany/a się zmienił i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia.

Te fazy cyklu przemocy mają niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca zmieni się. Łatwo pod wpływem tego co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy

2. ZMIANY PRAWNE W SYSTEMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

W dniu 22 czerwca 2023 r., nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej zyskały prawną moc, wprowadzając serię znaczących zmian, które rewolucjonizują działania i funkcjonowanie zespołów oraz grup pracujących nad problematyką przemocy w obrębie domowego ogniska. Oszczędzając niczym nie ograniczone siły i środki, te zmiany mają na celu stworzenie bardziej efektywnego i wszechstronnego systemu wsparcia dla ofiar, a także wprowadzenie innowacyjnych mechanizmów odpowiedzialności i edukacji dla sprawców przemocy. Przepisy i procedury mają na celu tworzenie znaczących zmian w walce przeciwko przemocy domowej, dostarczając solidnych i konstruktywnych narzędzi oraz zasobów dla ofiar, ich rodzin, oraz wszystkich profesjonalistów i instytucji zaangażowanych w pomoc takim osobom.

W definicji dodano również dwie dodatkowe formy przemocy: cyberprzemoc oraz przemoc ekonomiczną. Ma to duże znaczenie z punktu widzenia obecnej struktury zjawiska przemocy i tego, że są to coraz częściej występujące formy przemocy. Ważną zmianą jest dodanie nowej przesłanki w definicji przemocy – w postaci **przewagi**. Musi zaistnieć przewaga po stronie osoby stosującej przemoc, aby można było mówić o przemocy. Tego elementu wcześniej nie było w legalnej definicji przemocy domowej. Definicja osoby doznającej przemocy domowej stanowi zamknięty katalog osób, które – z uwagi na pokrewieństwo lub powinowactwo, albo z uwagi na rodzaj relacji – mogą tej przemocy doznawać. Nie ma przy tym znaczenia, czy osoba doznająca przemocy domowej mieszka wspólnie z osobą stosującą przemoc domową oraz czy te osoby pozostają w związku.

Implementacja Rozporządzeń Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Zapewnienie skuteczności nowych przepisów wymaga także wprowadzenia serii rozporządzeń, które szczegółowo regulują różne aspekty nowej ustawy, od programów psychologiczno-terapeutycznych, przez nadzór i kontrolę zadań, po standardy usług i wymagania kwalifikacyjne w specjalistycznych ośrodkach wsparcia.

Kompleksowe Podejście do Pomocy i Interwencji.

W świetle nowych przepisów, definicja i zakres diagnozowania przemocy zostały poszerzone. Zastąpiono określenie „przemoc w rodzinie” terminem „przemoc domowa”, podkreślając tym samym, że problem ten nie ogranicza się tylko do relacji rodzinnych. Wprowadzono również

nowe formy wsparcia dla ofiar przemocy oraz zadania na różnych szczeblach administracyjnych, starając się sprostać rosnącym wyzwaniom i potrzebom w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w domu.

Zmiana Perspektywy i Procedury: „Niebieska Karta”.

Jednym z najważniejszych aspektów zmian jest przeformułowanie procedury „Niebieskie Karty”. Przepisy wprowadzają nowe regulacje dotyczące właściwości miejscowej w prowadzeniu procedury, wyłączenie Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) lub jego członków oraz precyzyjne warunki wszczęcia i zakończenia procedury NK. Zmiany te mają na celu optymalizację procesu reagowania na przypadki przemocy oraz umożliwienie szybszego i bardziej zdecydowanego działania ze strony odpowiednich służb.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia i Edukacji.

W odniesieniu do specjalistycznych ośrodków wsparcia, ustanowiono nowe wymogi dotyczące osób kierujących takimi instytucjami, a także wprowadzono działania korekcyjno-edukacyjne oraz psychologicznoterapeutyczne skierowane do osób stosujących przemoc. Celem jest nie tylko wsparcie ofiar, ale również praca z agresorami, aby przeciwdziałać dalszym przypadkom przemocy.

3. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY” I GRUPY DIAGNOSTYCZNO POMOCOWEJ

PODSTAWA PRAWNA:

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.).*
2. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”*

Procedura „Niebieskie Karty”.

Niebieska Karta funkcjonowała już wcześniej, jeszcze przed określeniem jej poprzez ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Została opracowana przez Komendę Główną Policji wraz z Komendą Stołeczną Policji i Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i w 1998 r. wprowadzono ją jako procedurę postępowania funkcjonariuszy Policji podczas interwencji dotyczących przemocy domowej. Od 2004 r. na mocy ustawy o pomocy społecznej procedura realizowana była także przez pracowników socjalnych. W tym czasie realizacja procedury „Niebieskie Karty” nie była skoordynowana pomiędzy wskazanymi służbami – brak było przepływu informacji i wspólnych działań ukierunkowanych na zatrzymanie przemocy. Stąd też podjęto starania o wypracowanie innego sposobu postępowania służb w sytuacji przemocy domowej, o nawiązanie współpracy i działanie interdyscyplinarne. W chwili obecnej podstawą prawną do realizacji procedury „Niebieskie Karty” są zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

1. Procedura jest wszczynana poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w sytuacji powzięcia informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w czasie wykonywania czynności służbowych lub zawodowych albo zgłoszenia ze strony członka rodziny lub osoby będącej świadkiem przemocy. Procedura „Niebieskie Karty” została opracowana i wprowadzona po to, aby włączając służby o różnych kompetencjach, przerwać przemoc i zainicjować w danej rodzinie proces zmiany i w efekcie trwale przezwyciężyć sytuację kryzysową, jaką jest doświadczanie przemocy. Celem procedury jest dokumentowanie faktów związanych z przemocą w danej rodzinie, pomoc w wychodzeniu z trudnej sytuacji poprzez wsparcie i edukację osób uwikłanych w przemoc, opracowanie planu pomocy osobie poszkodowanej.

Wszczęcia procedury NIEBIESKIE KARTY dokonują poniższe osoby wypełniając formularz „Niebieska Karta–A”

1. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
2. funkcjonariusz Policji;
3. żołnierz Żandarmerii Wojskowej w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową;
4. pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. asystent rodziny;
6. nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
7. osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny
8. przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
9. pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; Policji; oświaty; ochrony zdrowia; lub organizacji pozarządowych.

Zetknięcie się z przedstawicielem służb może nastąpić w różny sposób. Najczęściej będą to interwencje Policji (np. z uwagi na zgłoszenie telefoniczne), wizyta u lekarza z obrażeniami ciała, poinformowanie pracownika socjalnego o doznawaniu przemocy domowej podczas przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, spotkanie dziecka z pedagogiem w szkole, poinformowanie nauczyciela, zgłoszenie się o pomoc do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych itp.

Procedurę rozpoczyna się od wypełnienia formularza „NIEBIESKA KARTA – A”, który zawiera dane „osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą” i „osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc”. Potocznie mówimy o nich „ofiara” i „sprawca”, choć ustawodawca chciał podkreślić, że na tym etapie procedury nic nie jest przesądzone, a informacje podawane w formularzu będą weryfikowane podczas realizacji procedury. Oryginał Karty A zostanie w ciągu 7 dni przekazany do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej (ZI) na terenie Gminy Kaliska, w której mieszka osoba doznająca przemocy. Przewodniczący zespołu w ciągu 3 dni przekaże informacje o fakcie wpłynięcia Karty A pozostałym członkom zespołu, powoła grupę roboczą (GR), która zajmie się tą konkretną sprawą lub zobowiąże przedstawicieli innych instytucji do monitoringu sytuacji w tej rodzinie.

Przywołana ustawa stanowi, że podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura „Niebieskie Karty” to szczególnie rodzaj interwencji wobec rodziny, w której istnieje podejrzenie występowania przemocy. Ustawa definiuje tę procedurę jako „ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej”.

Procedura „Grupy Diagnostyczno – Pomocowej”

Zespół interdyscyplinarny tworzy grupy diagnostyczno–pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań należy do Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołanie grupy diagnostyczno-pomocowej ma na celu dokonanie diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, o których mowa w *art. 9b ust. 8. Niniejszej ustawy*.

W skład Grupy Diagnostyczno - Pomocowej wchodzi:

1. Pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
2. Funkcjonariusz Policji.

Skład grupy diagnostyczno-pomocowej może zostać poszerzony na wniosek w/w o osób.

W ich skład mogą wówczas wchodzić:

- pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- asystent rodziny,
- nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego,
- osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny,
- przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- pedagog, psycholog, terapeuta,
- zawodowy kurator sądowy lub społeczny kurator sądowy.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

Zadania Grup Diagnostyczno – Pomocowych:

1. Dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty” oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.
2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia i zdrowia.
3. Zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność.
4. Występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
5. Występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.
6. Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
7. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”.
8. Dokumentowanie podejmowanych działań stanowiących podstawę do uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
9. Informowanie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
10. Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno - pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.
11. Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno - pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

4. REALIZACJA OBOWIĄZKU DOTYCZĄCEGO ORGANIZOWANIA PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KALISKA

Realizacja obowiązku organizowania przeciwdziałania przemocy domowej jest regulowana ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.) oraz inne akty prawne, takie jak Kodeks karny czy Kodeks postępowania cywilnego. Obowiązki te są nałożone na różne instytucje i organy publiczne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, służby mundurowe, służby zdrowia, oświatę oraz organizacje pozarządowe.

Realizatorami programu na terenie Gminy Kaliska, są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach,
- Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Posterunek Policji w Kaliskach,
- Sąd Rejonowy Starogard Gdański,
- Prokuratura Rejonowa Starogard Gdański,
- Medpharma Kaliska,
- ZSP Kaliska,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna Starogard Gdański,
- Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem w Starogardzie Gdańskim,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Świetlice opiekuńczo-wychowawcze „Iskierka”,
- PCPR Starogard Gdański,
- Organizacje pozarządowe z terenu Gminy Kaliska.

Kluczowe działania w ramach przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Tworzenie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy:

- Tworzenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Gminie Kaliska na lata 2025-2030, który obejmuje działania edukacyjne, profilaktyczne, interwencyjne oraz pomoc ofiarom przemocy.

2. Działanie Zespołów Interdyscyplinarnych:

- W Gminie Kaliska działa Zespół Interdyscyplinarny, który skupia przedstawicieli różnych instytucji (m.in. policji, oświaty, pomocy społecznej, ochrony zdrowia) w celu wspólnego rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową.
 - Pracują także Grupy Robocze, Grupy Diagnostyczno-Pomocowe, które zajmują się indywidualnymi przypadkami.
3. **Stosowanie procedury "Niebieska Karta":**
- Procedura ta jest narzędziem do identyfikacji przypadków przemocy domowej i zapewnienia odpowiedniej pomocy osobom pokrzywdzonym.
4. **Wsparcie dla ofiar przemocy:**
- Zapewnianie miejsc schronienia (np. w specjalistycznych ośrodkach wsparcia) oraz pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej.
 - Organizowanie terapii dla osób doświadczających przemocy i ich dzieci.
5. **Edukacja i profilaktyka:**
- Kampanie społeczne podnoszące świadomość problemu przemocy domowej.
 - Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucji publicznych, aby skutecznie reagowali na przypadki przemocy.
6. **Praca z osobami stosującymi przemoc:**
- Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, mających na celu zmianę ich zachowań.
 - Nakładanie sankcji prawnych zgodnie z przepisami kodeksu karnego.

Obowiązki poszczególnych podmiotów:

- **Jednostki samorządu terytorialnego:** Planowanie i finansowanie działań oraz organizowanie pomocy ofiarom przemocy.
- **Policja:** Ochrona ofiar, monitorowanie sprawców przemocy oraz interwencje w sytuacjach kryzysowych.
- **Służby zdrowia:** Diagnoza i dokumentowanie obrażeń powstałych w wyniku przemocy oraz kierowanie ofiar do odpowiednich instytucji.
- **Placówki oświatowe:** Identyfikacja przypadków przemocy u dzieci i młodzieży, a także edukacja na temat skutków przemocy.
- **Organizacje pozarządowe:** Realizacja programów wspierających ofiary przemocy, edukacja społeczeństwa i prowadzenie schronisk.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Celem zapewnienia jak najbardziej kompleksowej i adekwatnej oferty instytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemu przemocy domowej, realizowane na terenie Gminy Kaliska są działania, które opierają się od lat na trzech wymiarach systemowego wsparcia:

- prewencję,
- interwencję,
- integrację.

1) Prewencja, czyli profilaktyka, jest kierowana do osób i rodzin w sytuacji zagrożenia przemocą domową. Działania prewencyjne ukierunkowane są na eliminowanie przyczyn uwikłania w przemoc oraz redukcję ryzyka jej wystąpienia.

2) Interwencja obejmuje wszystkie osoby dotknięte przemocą domową, w szczególności w ramach tzw. „gorącej przemocy” i jako taka związana jest przede wszystkim z zapewnieniem natychmiastowego wsparcia osobom takiej pomocy wymagającym.

Działanie obejmuje jednocześnie rozeznanie (na podstawie zebranych informacji) czy w rodzinie zachodzi przemoc domowa a następnie wszczęcie procedury NK lub odstąpienie od działań w przypadku nie potwierdzenia występowania przemocy.

3) Integracja jest możliwa tylko dzięki dostosowaniu jej kształtu do potrzeb i barier osób i rodzin uwikłanych w przemoc. Integracja, odwołując się do rozróżnienia na pomoc Gminny i opiekę jest zdecydowanie utożsamieniem tej pierwszej formy, nastawionej na samodzielność życiową osób i rodzin (w odróżnieniu od opiekuńczego braku samodzielności życiowej), na ich niezależność bądź względną zależność, podjęcie działań z powodu sytuacji trudnej (a nie, jak w przypadku opieki, niesamodzielności) oraz ograniczonego czasu trwania relacji (która w założeniu nie ma być długotrwałą). Integracja to ten element systemu wsparcia osób dotkniętych przemocą domową, którego zastosowanie pozwala na redukcję szkód wywołanych przez uwikłanie w problem oraz pełny powrót do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Z natury swojej instytucje/podmioty zaangażowane w proces reintegracyjny powinny reprezentować jak najszerze spektrum instytucji polityki społecznej, zaś sam proces integracji powinien opierać się o indywidualny plan pomocy realizowany z osobami uwikłanymi w przemoc.

W tym kontekście systemowy element integracji powinien koncentrować się wokół działań terapeutycznych wykonywanych zarówno z osobą bezpośrednio uwikłaną w przemoc, jak i całym jej najbliższym otoczeniem, jak również dotyczyć powinien rozwiązywania problemów

mieszkaniowych, zdrowotnych, edukacyjnych, zawodowych – w zależności od charakteru występowania deficytów w poszczególnych sferach życia.

2. Działania zwiększające skuteczność pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

1) Udzielanie profesjonalnego i skutecznego wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, szczególnie w ramach działalności Punktów Konsultacyjnych działających na terenie Gminy.

2) Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom pokrzywdzonym z powodu przemocy domowej.

3) Organizowanie grup samopomocowych i innych projektów wspierających osoby doświadczające przemocy domowej.

4) Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy.

5) Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub w programie psychologiczno-terapeutycznym oraz organizacja innych działań dla osób stosujących przemoc.

ROZDZIAŁ II

1. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA DOTYCZĄCA WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

PRZEMOC DOMOWA:

Intencjonalność – działania osoby stosującej przemoc domową nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego krzywdzenia bliskich i zadawania im bólu. Osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnej posłuszeństwa. Jest przekonana, że wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym posiada wyłączne prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.

Dysproporcja siły – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, osoba doznająca przemocy staje się coraz bardziej bezradna, a osoba stosująca przemoc – coraz bardziej silna i bezkarna.

Naruszanie godności i praw – osoba stosująca przemoc domową narusza godność osoby doznającej przemocy, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)

Powodowanie cierpienia i szkód – osoby doznające przemocy doznają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy domowej mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

OCENA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KALISKA ORAZ DIAGNOZA POTRZEB

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA GMINY NA DZIEŃ 31.12.2024 ROKU:

Liczba mieszkańców – 5187 osób

Liczba kobiet – 2626 osób

Liczba mężczyzn – 2561 osób

Dzieci i młodzież w wieku do 18 r. ż- 1128 osób

Tabela 1. Analiza rodzin objętych pomocą GOPS w Kaliskach wraz z wykresem:

Powód przyznania pomocy	2022 rok		2023 rok		2024 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	24	200	62	146	63	124
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	4	4	3	3	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	52	10	46	10	48
Wielodzietność	22	122	23	133	21	115
Bezrobocie	40	123	32	84	34	81
Niepelnosprawność	30	121	67	161	66	149
Długotrwała lub ciężka choroba	42	93	45	109	52	116
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	41	176	44	187	37	149
W tym rodziny niepełne	22	75	24	82	19	64
W tym rodziny wielodzietne	10	59	11	70	10	57
Przemoc domowa	4	24	3	17	2	4
Alkoholizm	25	71	18	34	22	36
Narkomania	1	2	2	4	2	7
Łącznie	277	1122	344	1076	343	955

Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Analiza rodzin objętych pomocą GOPS w Kaliskach 2022-2024 r.

■ Liczba rodzin/Liczba osób w rodzinach

■ 1. Liczba rodzin 2022 r.

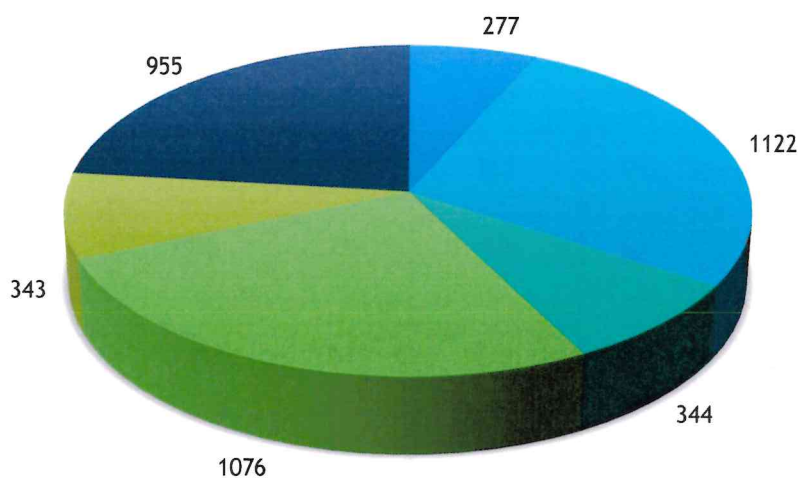
■ 2. Liczba osób w rodzinach 2022 r.

■ 3. Liczba rodzin 2023 r.

■ 4. Liczba osób w rodzinach 2023 r.

■ 5. Liczba rodzin 2024 r.

■ 6. Liczba osób w rodzinach 2024 r.

Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Tabela 2. Informacja dotycząca realizacji procedury NK w Gminie Kaliska wraz z wykresem:

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Ogólna liczba osób dotkniętych przemocą	16	25	20
W tym kobiet	7	8	8
W tym mężczyzn	0	2	1
W tym dzieci	9	15	13
Liczba sporządzonych NK przez pracowników socjalnych - część A	2	5	0
Liczba sporządzonych NK - część C	7	8	2
Liczba sporządzonych NK	7	8	5
Liczba rodzin objętych procedurą NK	7	6	8
Wszczęcie NK	7	8	5
Liczba zakończonych procedur NK	6	8	7
Łącznie	68	93	69

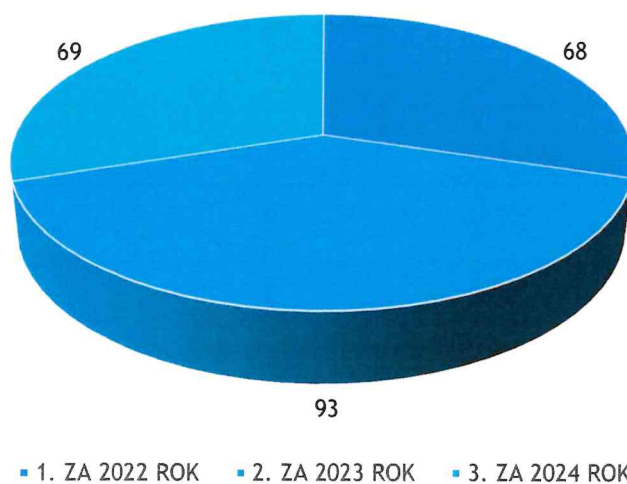
Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Tabela 3. Liczba Niebieskich Kart przyjętych przez poszczególne jednostki w Gminie Kaliska wraz z wykresem:

Nazwa jednostki	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Policja	4	3	3
Pomoc Społeczna	3	5	0
Oświata	0	0	2
Ochrona Zdrowia	0	0	0
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Razem	7	8	5

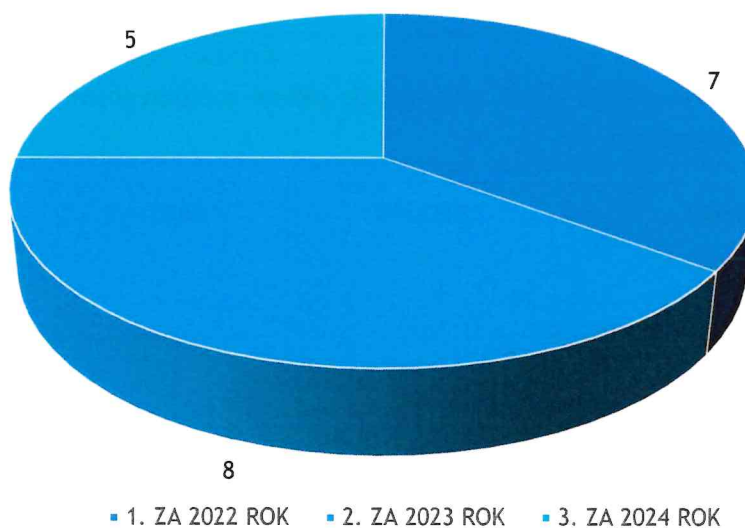
Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Informacja dotycząca realizacji procedury NK w Gminie Kaliska 2022-2024 r.

Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Liczba Niebieskich Kart przyjętych przez poszczególne jednostki w Gminie Kaliska 2022 - 2024 r.

Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Dominujące problemy w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, które współwystępują ze zjawiskiem przemocy domowej, można skategoryzować w pięć głównych grup, uszeregowanych poniżej pod kątem częstotliwości współwystępowania:

- nadużywanie lub uzależnienie od alkoholu lub (rzadziej) środków psychoaktywnych. Grupa rodzin, w których widoczna jest bezpośrednia zależność pomiędzy nadużywaniem alkoholu a wystąpieniem zachowania przemocy w postaci ciągłej, stałej, nie incydentalnej.

- problemy socjalno-bytowe (mieszkaniowe, finansowe) – dotyczą rodzin objętych procedurą. Grupa rodzin gdzie do przemocy lub konfliktów dochodzi na tle problemów życia codziennego, związanych ze sferą socjalno-bytową, np. partycypowania w kosztach utrzymania (opłatach, sposobie użytkowania mieszkania), podziału obowiązków, braku pracy jednego z domowników (np. dorosłego dziecka, pozostającego na utrzymaniu rodziców), frustracji powodowanej sytuacją życiową (z reguły zawodową).

- rozpad związku (małżeńskiego, partnerskiego) i/lub poważny kryzys/konflikt w związku. Grupa rodzin, w których doszło do rozpadu związku/małżeństwa, często rozpadu sformalizowanego w postaci orzeczonej separacji lub rozwodu. To grupa rodzin w trakcie postępowania rozwodowego, w których zgłoszenie faktu stosowania przemocy bywa czasem traktowane jako pomocne do otrzymania rozwodu z orzeczeniem winy, a zarzewiem konfliktu stają się również kwestie finansowe dotyczące podziału współwłasności małżeńskiej czy też ustalenia opieki nad małoletnim(i) lub uregulowania kontaktów z dzieckiem/dziećmi.

- problemy opiekuńczo-wychowawcze. Grupa rodzin gdzie główne problemy dotyczą zaniedbań opiekuńczych, niewydolności lub bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Kary cielesne (w tym tzw. „klapsy”) i formy przemocy psychicznej, stosowane najczęściej wobec małoletnich, traktowane są jako metody wychowawcze. W grupie tej znajdują się również rodziny stykające się z problemem zdemoralizowania dzieci, skutkującym stosowaniem przez małoletniego lub młodocianego dziecka przemocy; najczęściej wobec rodziców, opiekunów.

- zaburzenia lub choroby psychiczne. Grupa rodzin, w której podobnie jak w przypadku problemu alkoholowego, zaburzenia lub choroby psychiczne, przy których nie można również deklaratywnie stwierdzić, że stanowią przyczynę lub skutek przemocy domowej. Bez wątpienia można je jednak uznać za grupę problemów społecznych współwystępujących ze zjawiskiem przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Tabela 4. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową wraz z wykresem.

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób ogółem objętych pomocą w formie poradnictwa	24	34	25
Medycznego	0	1	0
Psychologicznego	3	2	5
Prawnego	0	3	2
Socjalnego	4	4	2
Zawodowego	0	0	0
Łącznie	31	44	34

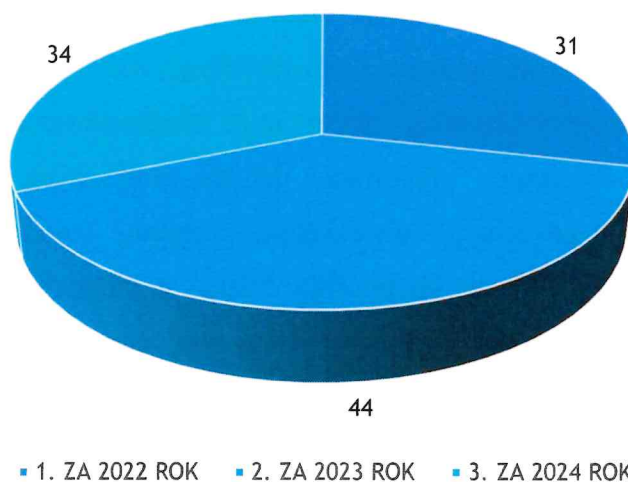
Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Tabela 5 Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową wraz z wykresem:

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba utworzonych Zespołów Interdyscyplinarnych	1	1	1
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	6
Liczba utworzonych Grup Diagnostyczno-Pomocowych	1	1	1
Liczba posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych	12	15	12
Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	25	34	25
Łącznie	43	56	45

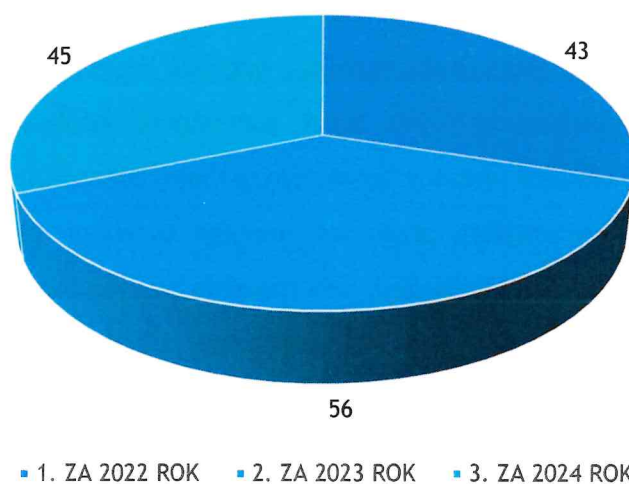
Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska.

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową 2022 - 2024 r.

Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową 2022 - 2024 R.

Źródło: Sprawozdania GOPS Kaliska

Pomoc oferowana przez placówki wspierające osoby doznające przemocy jest różnorodna i odpowiada potrzebom większości zdiagnozowanych osób.

Niewątpliwie ważnym ogniwem w realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Zespół Interdyscyplinarny, który składa się w Gminie Kaliska z przedstawicieli: pomocy społecznej, policji, kuratorskiej służby sądowej, służby zdrowia, oświaty, organizacji pozarządowej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do osób w realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, przekazywanie informacji oraz dokumentacji zgodnie z przepisami ustawy kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

Na terenie gminy prowadzona jest także działalność edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna. Zarówno ośrodek pomocy społecznej, policja, jak i placówki oświatowe w toku swoich działań diagnozują problem przemocy, inicjują działania pomocowe, naprawcze, czasami interwencyjne, a także zapobiegają powstawaniu przejawów przemocy. Przykładem mogą być działania profilaktyczne, przeprowadzane przez policję, m.in. w ramach rządowych programów „Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii”, „Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej”, Narodowego Planu Działań na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Polska dla dzieci”, a także działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych psychoaktywnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach na swojej stronie internetowej publikuje informatory dot. problemu przemocy, bazy placówek i instytucji pomocowych, a także telefonów interwencyjnych i zaufania dla osób, znajdujących się w kryzysach.

1.1.CHARAKTERYSTYKA GMINY KALISKA I JEGO MIESZKAŃCÓW

Gmina Kaliska położona na Pomorzu, w powiecie starogardzkim, która jest miejscem z piękną, nieskażoną przyrodą i urokliwymi zakątkami, a także obszar dobrze skomunikowany i posiadający nowoczesną infrastrukturę. Administracyjne i gospodarcze centrum gminy stanowi wieś Kaliska, położona wzdłuż linii kolejowej Tczew – Chojnice, wybudowanej w 1873 roku. To szczególne położenie, a także uruchomienie w 1902 r. tartaku miało największy wpływ na rozwój wsi. Do dzisiaj podziwiać można osiedle drewnianych domków wybudowanych dla pracowników tartaku. Drugą, co do wielkości miejscowością gminną są Piece położone przy drodze krajowej nr 22. W Piecach znajduje się kryta strzechą podcieniowa chata kociewska z 1885 roku. Wzdłuż drogi krajowej nr 22 położone są również miejscowości gminne: Frank i Dąbrowa. We Franku podziwiać można zrekonstruowane ogrody ozdobne na terenie szkoły krzewów i bylin „Frank-Raj”. Z kolei wieś Iwiczno jest najstarszą miejscowością w gminie Kaliska. Pierwsze wzmianki o Iwicznie pochodzą z 1402 roku. To tam, w 1874 roku urodził się Izidor Gulgowski – twórca pierwszego w Polsce skansenu we Wdzydzach Kiszewskich. W obrębie sołectwa Iwiczno znajduje się największe jezioro na terenie gminy: Trzechowskie o pow. 78,74 ha. Najwięcej terenów leśnych oraz urokliwych jezior znajduje się w obrębie sołectw: Cieciorka, Bartel Wielki i Studzienice. Obszary te, zwłaszcza w sezonie letnim, są najchętniej odwiedzane przez turystów. Sołectwo Czarne jest natomiast znane amatorom turystyki kajakowej. Przez teren sołectwa przebiega bowiem rzeka Wda, stanowiąca jeden z najbardziej atrakcyjnych szlaków kajakowych w tej części kraju.

Gmina Kaliska leży na skraju Borów Tucholskich w obszarze Kociewia – jednego z regionów etnograficzno-kulturowych Pomorza. Pierwszy zapis dotyczący nazwy regionu pochodzi z 1807 roku. Kociewiaczy kultywują ludowe tradycje poprzez regionalną kuchnię, twórczość ludową (zwłaszcza haft), stroje ludowe, zespoły folklorystyczne. Jak piszą w *Bedekerze Kociewskim* Franciszek Biernacki i Józef Milewski, odrębność regionu określa przede wszystkim gwara kociewska, najbardziej uchwytne element tej ziemi. To właśnie gwarze kociewskiej i życiu Kociewiaków w dawniejszych i obecnych czasach poświęcona jest ta publikacja.

1.2.ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z ustawą Zespół Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Przedstawiciele instytucji, którzy wchodzi w skład ZI:

- przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- kuratorskiej służby sądowej,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- lokalnych organizacji pozarządowych i prokuratury.

Cele Zespołu Interdyscyplinarnego:

1. Pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu ich problemów.
2. Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu.
3. Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy domowej.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej odbywają się sześć razy w roku lub na bieżąco w razie potrzeby.

Grupy robocze odbywają się na bieżąco w ramach potrzeby.

W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 8, powołuje się **grupę diagnostyczno - pomocową**. Grupę diagnostyczno-pomocową powołuje zespół interdyscyplinarny niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3. (patrz pkt. 3 niniejszego programu).

Działania oraz współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.

Realizatorzy zadania, to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach, Policja, zespół kuratorskiej służby sądowej.

Składanie wniosków przez:

- wnioski kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia art. 12d ustawy),
- wnioski o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk,
- wnioski prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej,
- wnioski przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2025–2030.

1.3. CHARAKTERYSTYKA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY I STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ NA TERENIE GMINY KALISKA ORAZ RELACJE RODZINNE A ICH WPŁYW NA WYSTĘPOWANIE PRZEMOCY

Do jednej z najczęstszych form przemocy domowej należy ta skierowana przeciwko kobietom. Występowanie incydentów przemocy wobec kobiet i mężczyzn jest porównywalnie częste, ale w grupie kobiet istnieje zdecydowanie większe ryzyko systematycznego doświadczania przemocy ze strony partnera. Nie można jednak zapominać o sytuacjach, gdy to kobieta stosuje przemoc, a pokrzywdzonym jest mężczyzna oraz o dzieciach wychowywanych w domach, w których dochodzi do przemocy.

Osobą stosującą przemoc domową może być każdy. Najczęściej są to jednak mężczyźni. Zazwyczaj mają oni niskie poczucie własnej wartości oraz są niepewni swojej pozycji w związku. Odczuwają obawę przed porzuceniem, są zazdrośni i mają silną potrzebę kontrolowania innych. Osoby stosujące przemoc często mają kłopoty w rozpoznawaniu i nazywaniu tego, co czują. Przeżywanie strachu, lęku, smutku wydaje im się oznaką słabości. Według nich jedynie okazywanie siły, złości i gniewu może zapewnić im szacunek oraz odpowiednią pozycję w bliskich relacjach. Większość osób stosujących przemoc domową nie jest zdolna do odczuwania empatii. To sprawia, że nie potrafią zrozumieć uczuć krzywdzonego partnera ani spojrzeć na sytuację z jego punktu widzenia.

Osoby stosujące przemoc obarczają odpowiedzialnością za agresywne zachowanie innych ludzi lub czynniki zewnętrzne, np. alkohol, trudne dzieciństwo, problemy w pracy itp. Zazwyczaj minimalizują negatywne konsekwencje swoich zachowań i podważają wiarygodność osoby poszkodowanej. Mogą twierdzić, że działali w samoobronie i że to oni są krzywdzeni przez osoby bliskie. Dodatkowo mogą próbować oczerniać czy krytykować osoby, które udzielają pomocy osobie krzywdzonej. Zaprzeszanie stosowania przemocy jest możliwe, ale osoby stosujące przemoc potrzebują specjalistycznej pomocy w tym zakresie. Nie są w stanie poradzić sobie samodzielnie z tym problemem. Jedynie w trakcie pracy terapeutycznej mogą nauczyć się rozwiązywać sytuacje konfliktowe bez użycia siły i przemocy. Jednak wiele osób stosujących przemoc, nie dostrzega potrzeby pomocy i zmiany swojego zachowania. Każda osoba pokrzywdzona przemocą podlega ochronie prawnej w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

2. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚWIELE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH W GMINIE KALISKA

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, które naruszają prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Fakt, iż domownicy bywają nie tylko bezpośrednimi świadkami przemocy, ale często stają się także osobami jej doznającymi, potwierdza istotę systemowego elementu integracji, który powinien koncentrować się wokół działań terapeutycznych wykonywanych nie tylko z osobą bezpośrednio uwikłaną w przemoc, ale całym jej najbliższym otoczeniem.

Zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy Kaliska, można przedstawić w oparciu o liczbę prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, które obejmują ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliskach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, placówek oświatowych oraz ochrony zdrowia, w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej. Przedstawiciele w/w instytucji i służb przekazują informację o podjętych działaniach do Zespołu Interdyscyplinarnego, który do każdej prowadzonej procedury lub zgłoszenia dotyczącego podejrzenia stosowania przemocy domowej powołuje Grupę Diagnostyczno - Pomocową, zajmującą się już konkretnymi przypadkami.

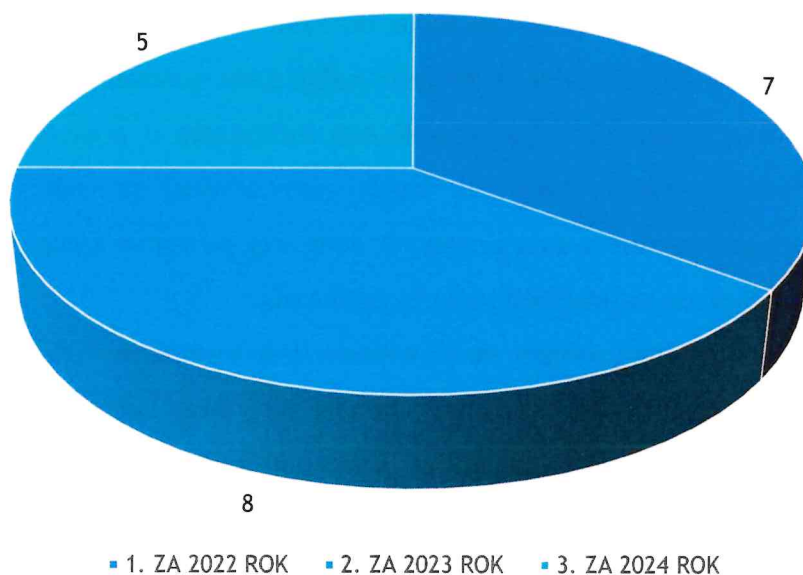
Z poniższego zestawienia wynika, że największa ilość formularzy „Niebieska Karta A” w latach 2022–2024 została wypełnionych przez Policję. Niewielką ilość formularzy sporządzają przedstawiciele ochrony zdrowia, szczególnie biorąc pod uwagę fakt, że często to właśnie oni mają duże szanse na ujawnienie śladów przemocy fizycznej. Procedury wszczynane przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią znikomą ilość, ze względu na fakt iż do Komisji najczęściej trafiają sprawy rodzin już objętych procedurą. Ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wraz ze wskazaniem konkretnej instytucji, która jako pierwsza podjęła działania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" wraz z wykresem.

LICZBA WSZCZĘTYCH PROCEDUR PRZEZ	2022	2023	2024	RAZEM
Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Kaliskach	3	5	0	7
Policję	4	3	3	10
Oświatę	0	0	2	2
Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0
Ochronę Zdrowia	0	0	0	0
Łącznie	7	8	5	20

Źródło: Sprawozdania/dane Zespołu Interdyscyplinarnego Kaliska

**Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty"
2022 - 2024 r.**

Źródło: Sprawozdania/dane Zespołu Interdyscyplinarnego Kaliska

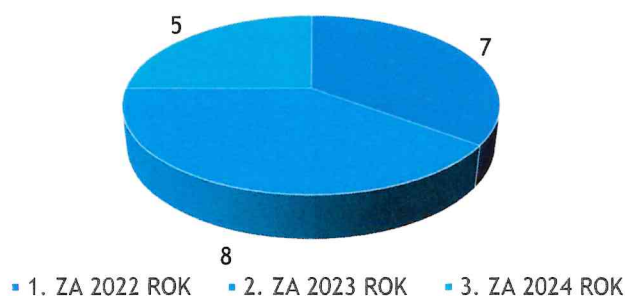
Grupa Diagnostyczno-Pomocowa, składa się z przedstawicieli instytucji i służb zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, którzy zajmują się problemem konkretnej rodziny. Do dnia 01 września 2023 roku Grupy Diagnostyczno-Pomocowe funkcjonowały jako Grupy Robocze – zmiana nazwy i nowy sposób ich funkcjonowania zostały podyktowane nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W skład podstawowej Grupy Diagnostyczno-Pomocowej wchodzi pracownicy socjalni oraz funkcjonariusze Policji. Skład Grupy może zostać rozszerzony o przedstawicieli innych służb, instytucji i organizacji, o ile będą oni mieli istotne informacje na temat rodziny, a także będą mogli wesprzeć ją swoją wiedzą oraz doświadczeniem. Poniższa tabela przedstawia statystyki związane z działaniami podejmowanymi przez Grupy Diagnostyczno-Pomocowe.

Tabela 7. Grupy Diagnostyczno – Pomocowe w ramach procedury "Niebieskie Karty" wraz z wykresem.

LICZBA WSZCZĘTYCH PROCEDUR PRZEZ:	2022	2023	2024	RAZEM
Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Kaliskach	3	5	0	8
Policję	4	3	3	10
Oświatę	0	0	2	2
Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0
Ochronę Zdrowia	0	0	0	0
Łącznie	7	8	5	20

Źródło: Sprawozdania/dane Zespołu Interdyscyplinarnego Kaliska

Grupy Diagnostyczno - Pomocowe w ramach procedury "Niebieskie Karty" 2022 - 2024 r.

Źródło: Sprawozdania/dane Zespołu Interdyscyplinarnego Kaliska

Grupy Diagnostyczno-Pomocowe podejmując swoje działania starają się zawsze wzmocnić osoby doznające przemocy na tyle, aby podejmowały one świadome działania, nie wycofując się z nich. Dzięki temu, osoby doznające przemocy bardzo często samodzielnie zgłaszają sprawy do Prokuratury Rejonowej, czy też do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W przypadkach nie cierpiących zwłoki, gdzie występuje duże prawdopodobieństwo zagrożenia życia lub zdrowia członków rodziny, sprawę do odpowiednich organów kierują członkowie Grup Diagnostyczno-Pomocowych.

ROZDZIAŁ III

1. CELE, OBSZAR I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kaliskach. Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialne są instytucje i organizacje wchodzące w skład gminnego systemu przeciwdziałania przemocy.

CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Kaliska.

Celami szczegółowymi będą:

1. Wzmocnienie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podniesienie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu poprawy jakości i dostępności świadczonych usług.

OBSZARY DZIAŁAŃ:

W celu poprawy skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców.

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna;
 - obszar kierowany do mieszkańców Kalisk, a w szczególności do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej;

- obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej, w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, jak również do właściwych służb zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc;

- obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb i podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;

- obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Program ma za zadanie zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, pomaganie osobom doznającym przemocy, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- a) mieszkańców Gminy Kaliska, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- b) osób dotkniętych przemocą domową,
- c) osób stosujących przemoc domową,
- d) świadków przemocy domowej,
- e) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY:

- diagnoza zjawiska przemocy,
- oddziaływania na sprawców przemocy,
- podniesienie jakości i skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej,
- akceptacja społeczna dla działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i podejmowania aktywności na wszelkie przejawy przemocy,
- zintensyfikowane działania wobec osób stosujących przemoc,
- wykwalifikowana kadra pracująca ze sprawcami przemocy,

- efektywna współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- wykwalifikowana kadra pomagająca osobom dotkniętym przemocą domową,
- zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy terapeutycznej, psychologicznej, edukacyjnej, prawnej, socjalnej.

3. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła określić, jakim potencjałem i zasobem w zakresie przeciwdziałania przemocy dysponuje gmina Kaliska oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin.

Tabela 8. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Kaliskach, • funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Kaliskach, • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, • wykwalifikowani pracownicy OPS, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, stale podnoszący swoje kwalifikacje, • Sprawnie funkcjonujące specjalistyczne placówki oferujące pomoc ofiarom przemocy wsparcie: psychologiczne, prawne i socjalne. • Dobry przepływ informacji pomiędzy instytucjami działającymi w systemie umożliwiającym szybkie działania interdyscyplinarne,	• Przemoc, która jest silnie zakorzeniona w obyczajowości, utrwalona i podtrzymywana przez stereotypy, • Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy na terenie gminy Kaliska. • Brak organizacji pozarządowych na terenie gminy Kaliska wspierających osoby i rodziny doświadczających przemocy. • Bardzo niewielkie zainteresowanie programem korekcyjno-edukacyjnym ze strony osób stosujących przemoc domową. • Zbyt mała liczba wyroków Sądu zobowiązujących osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. • Zbyt mała liczba spraw związanych z przemocą trafiających do Sądu

• Upowszechnianie wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	oraz długi okres oczekiwania na wydanie wyroku. • Niepełna diagnoza problemu przemocy w rodzinie z uwzględnieniem przemocy wobec dzieci i młodzieży. • Brak oferty długoterminowej kompleksowej terapii i pomocy dającej długofalowe efekty.
Szanse	Zagrożenia
• zmiany prawne wpływające na skuteczniejsze formy udzielania pomocy osobom zagrożonym przemocą domową, • zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej, • możliwość realizowania programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, a przy tym poszerzenie świadomości dzieci i młodzieży zakresie przemocy, • możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	• niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym, • istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy domowej, • brak reakcji społeczeństwa na występującą przemoc domową, • niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, • możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, • niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin.

3. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

Wszystkie instytucje i placówki powinny ściśle ze sobą współpracować tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Kooperacja oraz interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań powinny również stawiać sobie za jeden z celów trwałą korektę zachowań o charakterze przemocowym sprawców.

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025 - 2030 są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kaliskach,
- Posterunek Policji w Kaliskach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej na terenie Gminy Kaliska,
- placówki oświatowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim.

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Kaliska, w tym:

- dzieci i młodzież,
- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową,
- osoby doznające przemocy domowej,
- świadkowie przemocy domowej,
- osoby stosujące przemoc domową,
- służby, w tym instytucje i organizacje pozarządowe, zajmujące się problematyką przemocy domowej.

4. KOORDYNOWANIE CELÓW I ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WIEJSKIEJ KALISKA NA LATA 2025-2030

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji. Będzie prowadzony na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań programu w celu stwierdzenia czy osiąga on założone cele. Niezbędne dane będą uzyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Koordinacja i identyfikacja przyczyn i mechanizmów zjawiska przemocy, poprzez:

- **określenie specyfiki występowania zjawiska** w danym środowisku lokalnym, np. normy „kulturowe, środowiskowe”, dominacja występujących zjawisk i rodzajów przemocy itp.
- **identyfikację wzajemnych związków** pomiędzy problemami społecznymi, np. występowanie przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym, bezrobociem, ubóstwem itp.
- **określenie skali i lokalnych (regionalnych) uwarunkowań** problemów społecznych, w tym zjawiska przemocy domowej.

Określenie potrzeb lokalnych – w zakresie zapewnienia pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą domową, w tym:

- infrastruktura,
- kadra,
- szkolenia,
- współpraca – przepływ informacji, koordynacja.

5. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Kaliska w ramach realizacji bieżących zadań. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych.

6. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie Programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację planowanych zadań i ich skuteczność oraz podejmowanie działań korygujących. Przewiduje się ocenę roczną z realizacji poszczególnych celów Programu. Do zadania tego posłuży opracowany dokument „Sprawozdanie za rok z działalności ZI ds. przeciwdziałania przemocy domowej”, który po zakończeniu każdego roku kalendarzowego zostanie przekazany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej do podmiotów odpowiedzialnych za realizację Programu. Zakłada się, że do dnia 31 marca danego roku Zespół Interdyscyplinarny w Kaliskach sporządzi i przekaze Wójtowi Gminy Kaliska raport z bieżącego **monitoringu i ewaluacji** Programu realizowanego w roku poprzednim wraz ze sprawozdaniem z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie jak wyżej poprzez prowadzenie statystyk ich analizę jakościową i ilościową a z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne wg następujących wskaźników:

- a) liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,
- b) liczba przeprowadzonych interwencji,
- c) liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”,
- d) liczba spraw zgłoszonych do GKRPA,
- e) liczba osób, które podjęły dział w oddziaływaniach korekcyjno- edukacyjnych,
- f) liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”.

7. ZAKOŃCZENIE

Zakończenie

Powodzenie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zależy jest w znacznej mierze od współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy. Ważna jest również społeczna świadomość oraz właściwe podejście i postawa mieszkańców wobec problemu przemocy.

Przemoc domowa jest niewątpliwie jedną z sytuacji kryzysowych, w jakiej należy podjąć skuteczne działania interwencyjne. Jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, wymagającym kompleksowych i skoordynowanych rozwiązań w obszarze jej zapobiegania.

8. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Analiza rodzin objętych pomocą GOPS w Kaliskach wraz z wykresem.....	26
Tabela 2. Informacja dotycząca realizacji procedury NK w Gminie Kaliska wraz z wykresem	28
Tabela 3. Liczba Niebieskich Kart przyjętych przez poszczególne jednostki w Gminie Kaliska wraz z wykresem	28
Tabela 4. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową wraz z wykresem	31
Tabela 5. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową wraz z wykresem	31
Tabela 6. Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" wraz z wykresem	39
Tabela 7. Grupy Diagnostyczno – Pomocowe w ramach procedury "Niebieskie Karty" wraz z wykresem.	40
Tabela 8. Analiza SWOT	45

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2030, przyjęty uchwałą nr XXVI/225/2020 r. z dnia 30 września 2020 r. W związku z obszerną nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne jest przyjęcie przez **Radę Gminy Kaliska Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kaliska na lata 2025 – 2030** w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Kaliska na rzecz:

- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- mieszkańców Gminy Kaliska,
- przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.